

**[Formanden.]****13) Første behandling af:**

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Om pensionstillæg m. v.).

**14) Første behandling af:**

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pensionstillæg m. v.).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 17<sup>58</sup>.

## 6. møde.

Mandag den 12. december kl. 14.

**Formanden:** I skrivelse af 9. d. m. anmoder ministeren for familiens anliggender — der af folketinget var valgt til medlem af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg — om, at der, efter at hun er udnævnt til minister, må blive valgt et nyt medlem til nævnet for den resterende del af funktionsperioden.

Medlem af folketinget Else-Merete Ross har meddelt mig, at hun ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren redegøre for, hvorfor det ikke anses for realistisk i finansåret 1969-70 at nå op på et højere bidrag end ca. 1/2 procent af bruttonationalproduktet som samlet bistand til udviklingslandene?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spærgetid.

Med skrivelse af 10. d. m. fremsender økonomiministeren administrationsrådets beretning for tiden 15. september 1965-15. september 1966. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

*Valg af folketingets ombudsmand.*

(Ombudsmandsudvalgets betænkning og indstilling findes i tillæg B. sp. 1).

**Formanden:** Ombudsmandsudvalget har indstillet, at professor, dr. jur. Stephan Hurwitz genvælges til folketingets ombudsmand. Ønsker nogen at bringe andre i forslag? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

Forslaget om at genvælge professor, dr. jur. *Stephan Hurwitz* til folketingets ombudsmand

*vedtoges* enstemmigt med 94 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

*Første behandling af forslag til lov om børnetilskud og andre familieydelse.*

(Lovforslaget (nr. 33) findes i tillæg A. sp. 669, fremsættelsen i tidenden sp. 56).

**Formanden:** Sammen med denne sag foretages de under punkterne 3-7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Forhøjelse af underholdshjælp, hjælp ved fødsel og bortfald af bestemmelser om børnebidrag).*

(Lovforslaget (nr. 28) findes i tillæg A. sp. 549, fremsættelsen i tidenden sp. 72).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Bortfald af børnetillæg).*

(Lovforslaget (nr. 29) findes i tillæg A. sp. 555, fremsættelsen i tidenden sp. 72).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Bortfald af børnetillæg).*

(Lovforslaget (nr. 30) findes i tillæg A. sp. 557, fremsættelsen i tidenden sp. 72).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Bortfald af børnetillæg m. v.).*

(Lovforslaget (nr. 31) findes i tillæg A. sp. 559, fremsættelsen i tidenden sp. 72).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ophævelse af regler om barseldagpenge).*

(Lovforslaget (nr. 32) findes i tillæg A. sp. 431, fremsættelsen i tidenden sp. 72).

Lovforslagene sættes til forhandling.

**Astrid Skjoldbo:** Da disse lovforslag jo har været til behandling tidligere, for de flestes vedkommende allerede to gange og sidst for ca. 2 måneder siden, skal jeg gøre mine bemærkninger til dem ganske korte.

Den største ændring er vel nok den, at det nu er den nye minister for familiens anliggender, fru Camma Larsen-Ledet, som har fremsat lovforslaget vedrørende børnetilskud og andre familieydelse, og jeg vil da tro, at den nye familieminister er ganske tilfreds med, at dette forslag, der kan få en ikke ganske ringe betydning for adskillige familiers trivsel, bliver hendes første lovforslag. Men da jeg ved, at man fra enkelte kredse, måske mest kommunale, ser med skepsis på, at børnetilskuddene foreslås fjernet fra skattebilletten, og at børnetilskuddene, såfremt forslaget vedtages, ikke mere kan tilbageholdes for skatterestance, vil jeg gerne have lov til at udtale, at deri er jeg ikke enig. Børnetilskuddene bør ikke betragtes som skattelettelser for familier med børn, men som reelle tilskud til barnets forsørgelse, og når vi forhåbentlig snart får kildeskat, må de vel alligevel, ikke mindst af administrative grunde, fjernes fra skatteområdet. Jeg er altså ganske enig med familieministeren i forslagets indstilling på dette område.

Et enkelt af lovforslagene, et af dem, der er fremsat af socialministeren og bl. a. omhandler forhøjelse af underholdshjælpen, vil jeg lige knytte enkelte bemærkninger til. Jeg takker socialministeren for den ændring, der her foreslås, nemlig at hæve grænsen for ydelse af hjælpen fra 85 pct. af folkepensionens grundbeløb til samme størrelse, som denne har. Selv i et samfund med et ganske stærkt net under de medmennesker, der i særlige situationer kan trænge til hjælp fra fællesskabet, og det kan de fleste af os jo risikere at komme ud for, vil der altid være nogle, der falder uden for reglerne, og det er ligesom dobbelt svært at være fattig,

når alle omkring én har social fremgang og social tryghed. Det er relativt få, der i dag må hjælpes med egentlig underholdshjælp, og jeg kan kun udtale min glæde over, at også disse medmennesker efter lovforslaget kan blive hjulpet med en mere rimelig hjælp, end de tidligere har kunnet. Det bedste i sådanne tilfælde er nu at hjælpe individuelt, og det bør også gøres.

Vi nåede jo ikke at få disse mange lovforslag færdigbehandlet i det tidligere udvalg, men jeg vil gerne udtale mit håb om, at vi når det i denne samling; der er mange ude i befolkningen, der venter på, at denne lovgivning snart bliver en realitet.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsi mit partis støtte til lovforslagenes gennemførelse.

**P. E. Eriksen:** Det er nu tredje gang, vi har disse lovforslag til første behandling, og der er jo sket den ændring, at det er den nye minister for familiens anliggender, der denne gang står fadder til lovforslaget om børnetilskud og andre familieydelse, som dermed er flyttet over til det sidste nye skud på det ministerielle træ.

Det er jo bestemmelser fra en række af love under socialministeriet, der herved flyttes til denne særlige lovgivning om børnetilskud og andre familieydelse. Jeg har ved tidligere lejligheder på mit partis vegne givet udtryk for vort syn på disse ting og skal derfor ikke holde nogen lang tale i dag, men blot pege på de forskellige synspunkter, der har været fremme i debatten, også dem, der vel har forårsaget, at denne lovgivning ikke blev gennemført i sidste samling.

Jeg mener, det er rigtigt, at vi lytter til dem, der har med den praktiske udformning at gøre, lytter til vore kommunale ræder, for at høre, hvad de mener ud fra deres kendskab til forholdene. Vi har modtaget en skrivelse fra købstæderne, fra socialinspektørforeningen, hvori man har peget på forskellige problemer med hensyn til terminologien i denne lovgivning, ligesom socialdirektør Orla Jensen fra Århus har givet udtryk for nogle tanker om disse spørgsmål; men også de familiepolitiske aspekter, der ligger heri, nødvendiggør et udvalgsarbejde. Spørgsmålet om skattelovgivning kontra sociallovgivning har været rejst. Jeg mener stadig, at det er det natur-

[P. E. Eriksen.]

ligste, at børnetilskuddet må følge barnet, på den måde at det følger den, der har forældremyndigheden, men således, at moderen, hvis hun begærer det, kan få pengene udbetalt; på den måde stiller man i hvert fald forældrene lige. Vi må i denne forbindelse også drøfte, hvordan vi kan koordinere de forskellige ordninger.

Jeg nævnte ved sidste behandling den 14. oktober 1966 spørgsmålet om forbindelse mellem de forskellige kommissioner, som vi har siddende; socialreformkommissionen, kvindekommissionen, tjenestemandskommissionen og kommunallovskommissionen, og ved sidste første behandling nævnte socialministeren, at han ville rykke kvindekommissionen for svar på spørgsmål, der tidligere har været stillet, om, hvordan kommissionen så på visse af disse spørgsmål. Nu kunne den nye minister passende benytte lejligheden til at rykke videre for en udtalelse fra den side.

Jeg mener, at der er en meget nær forbindelse mellem disse ting og det, som vi ønsker at være med til at gennemføre, og vi vil positivt arbejde for, at resultatet bliver en forenkling og en effektivisering af det hele. Vi hilser med tilfredshed lovforslagene mange positive enkeltheder; at enker får samme stilling som fraskilte, at børnetilskud rykkes frem til udbetaling fra barnets fødsel. Måske kunne man i den forbindelse overveje spørgsmålet om moderskabsydelse og børnetilskud, og på hvilken måde de kunne indgå i en fælles løsning. Der er også positive bestemmelser om særlige børnetilskud til enliges, til invalider og til folkepensionisters børn. Samtidig med, at jeg nævner disse ting, vil jeg også gerne nævne det spørgsmål, jeg også tidligere har været inde på, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det offentlige ydelse for tabt arbejdsfortjeneste i de 14 uger for kvinder, der udfører lønnet arbejde for andre, ikke betyder en forskelsbehandling over for den hjemmearbejdende hustru — jeg tænker på spørgsmålet om barselsdagpengene i lov-

forslaget — og jeg synes også der er grund til at se på spørgsmålet om administrationen på dette område sygekasserne og de sociale udvalg imellem.

Der er spørgsmålet om de penge, der skal anvendes til disse ting. Jeg har nævnt det tidligere og understreget det over for den nye minister nu her. Har man gjort sig nogen tanker om, hvorfra man vil hente de 171 mill. kr., som staten skal betale ifølge forslaget? De 19 mill. kr., som kommunerne skal tage sig af, er der også grund til at tage med ind i overvejelserne. Jeg ved godt, at lovforslaget ikke skal træde i kraft før 1. juli 1968, men jeg understreger det altså her. Jeg mener, at der ligger mange positive ting i disse forslag, og vi vil gerne være med til udvalgsdrøftelser herom. Vi mener fra venstres side, at børnetilskuddene er en af vejene til en fornuftig familiepolitik. Investering i den yngste generation er en investering i fremtiden, og familien er et centralt led her.

Jeg vil i denne forbindelse pege på, om vi nu også løser problemerne for de hjem, hvor der er handicappede børn, som forældrene beholder i hjemmene; det drejer sig om åndssvage, sindslidende, blinde og på anden måde invaliderede. Deres og deres forældres problemer må vi også have med ind i billedet, dem må vi også tænke på, og det vil jeg også gerne trække frem her.

Alt i alt en lovgivning, der peger på en vej til løsning af nogle af familiens problemer.

**Asger Jensen:** Efter mit skøn er der ingen særlig anledning til ved denne tredje førstebehandling af forslag til lov om børnetilskud og andre familieydelser at trække ret mange principielle synspunkter frem. Det ligger jo sådan, at der allerede har været gjort et betydeligt arbejde i udvalget, men vi mangler at nå frem til nogle realiteter; vi mangler bl. a. svar fra ministeren på nogle skriftlige spørgsmål. Jeg glæder mig over, at den nye minister siger, at det vil være rimeligt, at der kommer ændringsforslag til

## [Asger Jensen.]

denne lovgivning, og om sådanne ændringsforslag mangler vi en drøftelse. Vi har en del spørgsmål, vi gerne ville drøfte med ministeren med henblik på at nå frem til, at loven kan blive både så praktisk og så rimelig som muligt. Jeg synes, det er dette arbejde i udvalget, der nu står for, og som vi skulle prøve at komme i gang med, således at vi kan se en afslutning derpå, for det er jo egentlig ikke så mange ting, vi er principielt uenige om — det, det drejer sig om, er at få en rigtig praktisk lov ud af det.

Lovforslaget om offentlig forsorg, som vi også har drøftet, vil vi ligeledes stort set kunne tiltræde, men jeg tror dog, vi skal have opmærksomheden henvendt på, at der ikke bare i bemærkningerne, men i selve lovforslaget kommer til at stå, at det ikke er meningen, at der skal ydes de fulde 100 pct. i alle tilfælde; for lige så rigtigt det kan være i nogle tilfælde, lige så rigtigt kan det være at undlade det i andre tilfælde.

Vi kan altså tilsige vor velvilje til fortsat behandling af lovforslaget.

**Gunhild Due:** Jeg skal tilsige velvillig behandling og henvise til de bemærkninger, jeg fremsatte ved de to førstebehandlinger af denne lovgivning, som vi allerede har haft.

Hvad principperne angår, er vi stort set enige, idet vi dog mener, der må ses nærmere på satserne. Hvis man vil føre en familiepølitik, hvorved der sker en økonomisk udgligning mellem familier med børn og familier uden børn, er det jo helt andre beløb, man må finde frem til. Men vi erkender, at spørgsmålet om satserne hænger sammen med den øvrige lovgivning, der skal gennemføres. Det er jo rigtigt, at børnetilskuddene efter lovforslaget ikke mere skal modregnes i skat, men det var måske også en idé at se på bestemmelserne vedrørende udpantning for skat: om man på en eller anden måde kunne beskytte børnepengene mod at pantes for skat; for netop i disse dage ser man i pressen trukket frem nogle kedelige eksempler på, at man tager børnepengene ved udpantninger.

Jeg går ud fra, at vi i øvrigt skal gå temmelig energisk i gang med udvalgsarbejdet, så loven kan foreligge i god tid af hensyn til administrationen. Jeg vil derfor gerne

spørge, om ministeren vil forsøge at fremskaffe svar på mit spørgsmål om indtægterne for de 14—18-årige. Svaret har betydning for drøftelserne i udvalget, og det er nu 8 måneder siden, vi stillede spørgsmålet, så mon der ikke skulle være håb.

**Grethe Philip:** Ved de tidligere behandlinger her i tinget af det tilsvarende lovforslag har jeg givet udtryk for mit partis velvilje over for forslaget. Der har — som jeg har gjort opmærksom på — været forskellige forslag fremme vedrørende nydannelser inden for denne lovgivning, som trænger til en drøftelse, ting, der endnu ikke helt er fyldestgørende belyst. Vi har også brug for en noget grundigere gennemgang af, hvordan dette lovforslag i detaljerne vil ændre i den bestående lovgivning; men alt dette kan jo nu undersøges i udvalget.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at byde vor nye minister for familiens anliggender velkommen. Jeg føler mig overbevist om, at ministeren — ligesom den højtærede tidligere minister for dette område, hr. Kaj Bundvad — vil møde med stor forhåndsvelvilje over for forslag med henblik på at lette situationen for familier med børn, ikke mindst for de enlige forsørgere.

Da jeg tidligere her fra denne talerstol har peget på, at der er et stort behov for en forøgelse af de midler, mødrehjælpen får stillet til rådighed til uddannelse af enlige mødre, vil jeg gerne sige tak til ministeren for det forslag om øgede bevillinger på dette felt, der er optaget på finanslovforslaget for næste år. Jeg beder ministeren lade denne tak gå videre til socialministeren, hvem æren herfor vist retteligt bør tilkomme.

Endelig vil jeg gerne rejse et enkelt spørgsmål, der vel ikke direkte berører dette lovforslag; men som det dog kan være naturligt at nævne i forbindelse med reglerne om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste under barselhvile. Det drejer sig om den tvungne barselhvile. Bestemmelserne herom går tilbage til 1913 og er optaget i loven om almindelig arbejderbeskyttelse; den tvungne barselhvile er kun pålagt kvindelige arbejdere inden for industrien. Det har tidligere været drøftet, om disse bestemmelser var tidssvarende. De var oprindeligt tænkt som en beskyttelse for industriens kvinder, men det er jo et spørgsmål, som vi

[Grethe Philip.]

måske skal overveje noget nærmere, om denne beskyttelse nu er rimelig, om den er rationel, om den tidsmæssig er rimelig, og om det område, den omfatter, også er rimeligt. Det familiepolitiske udvalg har været inde på spørgsmålet i sin betænkning om familiepolitik og har dér udtrykt, at det fandt det ønskeligt, at hele spørgsmålet blev optaget til drøftelse, og jeg vil derfor henstille til ministeren at tage det op til drøftelse med arbejdsministeren, så vi kan få en gennemgang af hele dette spørgsmål.

Må jeg endelig komme med en enkelt lille bemærkning, som måske heller ikke helt direkte vedrører dette lovforslag, men som dog knytter sig til det. Vi har netop fra socialforskningsinstituttet fået en publikation vedrørende enkerne. Nu er der jo også en del enker med børn, og på den baggrund kan jeg måske tillade mig at knytte et par bemærkninger herom til dette lovforslag. Vi har i øjeblikket et socialt sikkerhedsnet spændt ud under vore enker, så det ikke i økonomisk henseende er den helt store tragedie, når en kvinde mister sin mand, men jeg tror alligevel, der stadig væk bør gøres mere på det felt. Nogen bør tage initiativet til at få dem ind i erhvervslivet, og det gælder både kvinder med og uden børn.

Jeg beder ministeren tage disse problemer op til fornyet overvejelse i belysning af de oplysninger, vi nu har fået om disse kvinders stilling.

**Inger-Lise Bech Hansen:** På liberalt centrums og egne vegne vil jeg gerne lykønske den nyudnævnte minister, fru Camma Larsen-Ledet. Jeg håber, at det er et klogt skridt, man her har taget til fremme af en aktiv familiepolitik. Blot kunne jeg ønske, at man havde taget skridtet fuldt ud og også underlagt den højtærede minister for familiens anliggender følgende to områder, nemlig adoptions- og ægteskabslovgivning, men disse giver man vel næppe slip på i justitsministeriet.

På liberalt centrums vegne skal jeg tillade mig at give udtryk for, at vi kan gå ind for de af ministeren fremsatte lovforslag. Hr. Diderichsen har tidligere på liberalt centrums vegne udtalt vor tilfredshed med, at man nu endelig husker de så ofte glemte

grupper i vort samfund. Jeg kan udtrykke min tilfredshed med, at dette lovgivningsområde bliver fjernet fra skattelovgivningen, hvorved der er skabt mulighed for at gøre ydelserne pristalsregulerede. Det må også anses for en fordel, at forskellige bestemmelser om børnetilskud med videre nu samles i én lov fra de 5 love, som i øvrigt er fremsat til ændring sammen med dette forslag.

Det er tålelige vilkår, man byder familierne, men også kun tålelige. Liberalt centrum kunne ønske, at grundsætterne blev gjort højere specielt i forbindelse med en gennemførelse af skattereformen. Jeg skal tillade mig at fastslå, at liberalt centrum i marts fremkom med et særdeles velunderbygget og klart motiveret forslag til en skattereform, hvori vi netop har taget hensyn til dette forhold. Man giver heri udtryk for ønsket om en forhøjelse af børnetilskuddet på 600 kr., hvoraf halvdelen — hvad jeg gerne vil understrege — gives af familiepolitiske grunde. Såfremt man erkender, at der allerede nu er behov for en forhøjelse af grundsætterne, hvad der jo her i salen er givet udtryk for fra flere sider, ser jeg ingen grund til at udskyde en sådan forhøjelse til tidspunktet for gennemførelsen af en skattereform. Løfter om fremtidige ydelser afhjælper ikke det øjeblikkelige behov.

Jeg vil dernæst gerne udtrykke min glæde over den bestemmelse i lovforslaget, hvorefter børnetilskud også udbetales i de tilfælde, hvor unge under 18 år er selvstændigt skattepligtige. Jeg tager dette som udtryk for en erkendelse af, at der er et uopfyldt behov for støtte til unge under uddannelse, selv om det skridt, der herved tages, kun er et meget lille skridt på vejen mod opfyldelsen af dette behov.

Lovforslagets bestemmelser om en moderskabsydelse kan vi i liberalt centrum helt og fuldt gå ind for. Jeg har med personlig tilfredshed noteret mig ministerens udtalelse i bemærkningerne om, at kendskab til ernæringsforhold må anses for at være så udbredt, at det ikke er påkrævet at yde naturaliehjælp. Jeg tager dette som udtryk for, at vort arbejde i skolen har båret frugt, så de unge ved, hvad der tjener dem bedst under svangerskabet, og

[Inger-Lise Bech Hansen.]

yderligere er i stand til at tage personligt ansvar for administrationen af en kontant ydelse.

Lovforslagets bestemmelser vedrørende dagpengeydelse som erstatning for de indtægter, en moder mister i forbindelse med en fødsel, kan vi ligeledes give vor fulde støtte. Det vil betyde fjernelse af en alvorlig både fysisk og psykisk belastning hos det overvejende antal familier, hvor familiens økonomi er afhængig af moderens supplerende indtægt. Blot undrer jeg mig over, at der gennem lovgivningen fastsættes barselhvile af forskellig længde for forskellige befolkningsgrupper. Endvidere vil jeg gerne spørge, hvordan ministeren vil søge udgifterne dækket.

Jeg håber på et positivt udvalgsarbejde, når lovforslaget nu for tredje gang kommer til behandling — man siger jo alle gode gange tre — at man får sat gang i arbejdet, og at det hurtigt kan blive til gavn for familierne, som indtager en væsentlig og central pladsering i vort samfunds opbygning.

Til slut skal jeg igen udtale min tilfredshed med, at ydelserne ifølge lovforslaget bliver pristalsreguleret, og jeg vil henstille, at man ved udvalgsbehandlingen nøje overvejer grundbeløbenes størrelse.

Når vi ser resultatet af udvalgets arbejde, vil vi tage stilling til enkeltheder, men der kan regnes med positiv medvirken fra liberalt centrum.

**Minister for familiens anliggender (Camma Larsen-Ledet):** I midten af marts kunne socialministeren ved første behandling af dette lovforslag takke alle ordførere fra de partier, der var repræsenteret i tinget, med undtagelse af en enkelt. Jeg er i den behagelige situation, at jeg kan takke samtlige ordførere for positiv indstilling til hele lovkomplekset her, og jeg er naturligvis glad for, at alle vil støtte lovforslaget.

Jeg håber, at denne positive indstilling, som har givet sig udtryk i dag og også ved tidligere lejligheder, fortsat må præge det udvalgsarbejde, der skal gøres. Jeg er klar over, at der er divergerende meninger, når det gælder enkeltheder, men det er min opfattelse, at det ikke drejer sig om større divergenser, end at vi kan tale sammen om

spørgsmålene og få en lovgivning i gang, som vil blive til gavn for de mange hjem.

Fru Astrid Skjoldbo var inde på, at kommunerne for øjeblikket udtrykker skepsis med hensyn til, at børnetilskuddene foreslås fjernet fra skattebilletten, og at de ikke mere kan tilbageholdes i forbindelse med skatterestance. Denne skepsis deler jeg ikke, for jeg er nemlig overbevist om, at vi med den nye sammensætning af folketinget får en kildeskat igennem, der kommer til at virke omtrent samtidig med, at disse lovforslag bliver til realiteter.

Til hr. P. E. Eriksen vil jeg gerne sige, at naturligvis skal vi lytte til de råd, der gives fra de kommunale repræsentanter. Vi ved, at de sidder med den praktiske gerning og ved, hvor skoen trykker i hverdagen. Vi skal altså i høj grad lytte, og det er jeg også indstillet på.

Hr. P. E. Eriksen gav vist for anden eller tredje gang udtryk for, at pengene burde følge barnet og ikke, som lovforslaget lyder på, følge moderen. Jeg har i min fremsættelse givet det en lille drejning — det formoder jeg, hr. P. E. Eriksen har bemærket. Jeg er i høj grad villig til at drøfte, om pengene skal udbetales til moderen kontant, eller om de skal følge barnet, altså udbetales til den, der har forældremyndigheden. Jeg er altså meget åben for en diskussion af spørgsmålet.

Naturligvis skal vi være meget opmærksom på, hvad man har af stof fra andre kommissioner — hr. P. E. Eriksen nævnte selv kvindekommisionen og tjenestemandskommissionen. Vi vil være meget opmærksom på, hvilke resultater man kommer til dér, og forsøge at få det koordineret med de foreliggende lovforslag.

Hr. P. E. Eriksen gav endvidere udtryk for, at reglerne om dagpenge i forbindelse med barselhvile, som de er formuleret i lovforslaget, ville give en diskriminering af den hjemmegående, af den hjemmearbejdende mor. Lovforslaget er jo formet sådan, at erstatningen skal gælde arbejdstab, altså tab af indtægt, så jeg er ikke helt enig med hr. P. E. Eriksen i, at man diskriminerer de hjemmegående kvinder. Men når jeg forhåbentlig inden alt for længe kommer til samråd, må vi jo se på spørgsmålet.

Endvidere beder hr. P. E. Eriksen om

[Ministeren for familiens anliggender.]

en redegørelse for, hvor vi vil skaffe de 171 mill. kr. fra. Jeg tror, det tidligere er sagt af socialminister Kaj Bundvad, at det må vi tage op til drøftelse, når vi skal til at gennemarbejde en skattereform.

Endelig vil jeg gerne give tilslutning til, at vi i høj grad skal være opmærksom på, at der er en kategori af børn, der hedder de handicappede. Nu ved hr. P. E. Eriksen jo vældig god besked med, at der i den allerede bestående lovgivning er gode muligheder for at hjælpe disse børn, men at vi må have dem med i vore tanker, når vi skal lovgive her, er givet.

Hr. Asger Jensen efterlyste svar på flere spørgsmål. Der blev sagt: Vi har endnu ikke fået svar på nogle spørgsmål. Jeg har meget nøje gennemgået de spørgsmål, der har været stillet, og også meget nøje gennemgået svarene, og deraf fremgår, at der kun er ét spørgsmål, der ikke er givet svar på, nemlig et spørgsmål, der blev stillet af fru Gunhild Due, som i dag efterlyser et svar på, hvornår vi får det statistiske materiale, som skal kortlægge, hvor store indtægterne er for en ganske bestemt kategori af unge, som ellers ifølge forslaget kan få børnetilskud.

Jeg vil gerne straks til fru Gunhild Due sige, at jeg har efterlyst materialet og har fået det svar, at det ikke kan komme til at foreligge før i februar måned. Jeg har spurgt, om det blev først i februar eller sidst i februar; man har blot givet mig svaret: engang i februar måned. Det er et mere kompliceret spørgsmål, end man havde regnet med, men vi har altså fået et fornyet løfte om „engang i februar“.

Fru Gunhild Due sagde meget klogt, at når SF ønskede lovens satser forhøjet, måtte man dog også samtidig skele til andre lovgivningsområder og vel også se noget på de skatteindtægter, vi har at råde over. Jeg vil gerne tilslutte mig denne udtalelse.

Jeg vil gerne meget hurtigt se på det spørgsmål, som fru Gunhild Due rejste, nemlig udpantning for skat i børnepenge. Her er et spørgsmål, vi må have undersøgt nøjere, og jeg skal etablere en sådan undersøgelse.

Fru Grethe Philip formodede, at jeg mødte med stor forhåndsvelvilje, når det gjaldt den sociallovgivning, der skulle komme

familier med børn til gode. Jeg vil gerne have lov at sige, at jeg kommer med et meget stort hjerte, og at jeg meget gerne vil være med til at løse de opgaver, der er påtrængende for familier med børn.

Når fru Grethe Philip efterlyser en mere tidssvarende og mere rationel ordening, hvad angår tvungen barselhvile, vil jeg gerne oplyse, at der arbejdes på en ny beskyttelseslov; den gældende lov er taget op til revision i et lovudvalg under arbejdsrådet, og jeg vil nu henlede dette råds opmærksomhed på det spørgsmål, fru Grethe Philip rejste. Ydermere skal jeg love at se nøjere på det statistiske materiale, vi har fået forelagt med hensyn til økonomisk stilling ved enkestand. Jeg har ikke haft tid til helt nøje at sætte mig ind i talmaterialet, men jeg er godt i gang, og jeg skal nok følge fru Grethe Philips spørgsmål op.

Til det nye medlem fra liberalt centrum vil også jeg gerne sige: velkommen her i salen! Vi håber på et vældig godt samarbejde.

Adoptions og ægteskabslovgivningen, som fru Inger-Lise Bech Hansen mente naturligt kunne høre hjemme under mit område, har jeg forsøgt at få med, men efter en meget nøje gennemgang af hele stofområdet er jeg blevet klar over, at det ikke med noget held kan løftes ud af den lovgivning, der hører under justitsministeriet. Derfor har jeg roligt ladet det ligge.

Fru Inger-Lise Bech Hansen var ikke helt tilfreds med de vilkår, vi nu foreslår med hensyn til barselhvile, idet det efter hendes mening ikke er heldigt, at der ifølge den nugældende lovgivning er forskellig længde af barselhvilen, og det ærede medlem mener ikke, det er særligt godt, at vi nu fortsætter med denne forskel ifølge lovforslaget, som fortrinsvis kun omfatter lønarbejdere, lærlinge og medhjælpere. Vi får jo ikke funktionsnærlovens kvinder eller tjenestemandsoverenskvinder med ind under denne lovgivning i første omgang, men på lang sigt tror jeg vi kommer derhen. Jeg vil i hvert fald stille mig meget positivt over for en sådan udvikling.

Også liberalt centrum gav her i dag udtryk for, at man kunne ønske sig højere grundsætser; der skal altså stilles flere penge til rådighed. Men så spørger fru Inger-Lise Bech Hansen i samme ånde-

[Ministeren for familiens anliggender.]

drag: hvordan tænker man sig at skaffe dækning for udgifterne? Jeg kunne næsten have lyst til at spørge: hvad mener liberalt centrum om det? Vi andre mener stadig væk, som også socialministeren tidligere har givet udtryk for, at vi må skaffe dækning for eventuelle højere børnetilskuds-satser igennem den skattereform, som allerede er godt i gang.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg med stor tilfredshed har lyttet til indlæggene både her i dag og ved de to tidligere førstebehandlinger, og jeg er lykkelig over den ånd, der råder her i salen, når det gælder om at investere i børn, det bedste, vi har at bygge en god fremtid på.

**Socialministeren (Kaj Bundvad):** Jeg vil gerne gøre en kort bemærkning til ændringen af lov om offentlig forsorg. Jeg vil takke fru Astrid Skjoldbo for hendes meget velvillige udtalelse om forslaget om at forhøje grænsen for underholdshjælp fra 85 til 100 pct. af folkepensionens grundbeløb. Det er jo nu engang sådan, at vi kan udbygge vort sociale forsorgssystem, så godt som vi overhovedet har mulighed for det, og dog vil ikke alle tilfælde falde ind under det faste system. Der vil altid være en række tilfælde, som vi må hjælpe over lov om offentlig forsorg, og det er mit indtryk, at vi på det her nævnte område er i bunden af, hvad der er rimeligt i et samfund med vor sociale standard. Derfor har jeg fundet det rigtigt at foreslå, at vi kan gå op til de 100 pct. i forhold til folkepensionen.

Jeg vil gerne sige til hr. Asger Jensen, at der jo ikke foreslås en generel bestemmelse om, at 100 pct. altid skal ydes. Det står klart i lov om offentlig forsorg, at hjælpen er betinget af trang, og deraf følger jo, at ydelsen kan være forskellig i forhold til trangen. Det vil igen sige, at det bliver de kommunale sociale myndigheder, der kommer til at skønne i hvert enkelt tilfælde. Men det, vi giver dem mulighed for nu, er at gå fra de 85 pct. op til 100 pct., når de skønner, at trangen derfor er til stede.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.*

**Formanden:** Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de seks lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

*Første behandling af forslag til lov for Færøerne om invalidepension m. v.*

(Lovforslaget (nr. 8) findes i tillæg A. sp. 433, fremsættelsen i tidenden sp. 74).

**Formanden:** Sammen med denne sag foretages de under punkterne 9-11 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

*Første behandling af forslag til lov for Færøerne om folkepension.*

(Lovforslaget (nr. 9) findes i tillæg A. sp. 473, fremsættelsen i tidenden sp. 74).

*Første behandling af forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg.*

(Lovforslaget (nr. 10) findes i tillæg A. sp. 505, fremsættelsen i tidenden sp. 74).

*Første behandling af forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.*

(Lovforslaget (nr. 11) findes i tillæg A. sp. 533, fremsættelsen i tidenden sp. 74).

Lovforslagene sattes til forhandling.

**Niels Mørk:** Formålet med disse fire lovforslag er at ligestille Færøerne med den øvrige del af riget på en række vigtige sociale områder. Det drejer sig om invalidepensionen, folkepensionen, forsorgsloven og reglerne om børnebidrag. Der er ingen tvivl om, at lovforslagenes gennemførelse i kraft af de større ydelser, der ligger i dem, vil betyde en væsentlig og tiltrængt forbedring af forholdene for de svagest stillede på Færøerne, og jeg kan på mit partis vegne give fuld tilslutning til lovforslagene.